

Tale til fernisering af Cromisternes udstilling i Pakhuset, marts 2018.

Jeg har fået den ære at skulle sige nogle, forhåbentligt bevingede, ord her ved denne særlige anledning.

Åbningen af Cromisternes årlige udstilling, 2018.

Det har jeg glædet mig til, både åbningen og talen altså.

Dog har jeg måske været en smule mere nervøs over at skulle holde talen, end at skulle se udstillingen.

***

Med denne tale vil jeg give et forslag til en måde at gå til kunst på, som giver adgang til nogle dimensioner som tit overses.

HVAD ER KUNST?

Det er et spørgsmål jeg har stillet mig selv en del gange over de sidste par år.
Hver gang kommer jeg i bund og grund frem til det samme:

At det egentligt er et ret kedeligt spørgsmål.

ALT ER KUNST

INTET ER KUNST

KUNST ER, mere end at noget 'ER' KUNST

Når man endeligt får defineret hvad kunsten er, så dukker der som regel en kunstner op fra en kælder et eller andet sted med et værk der modsiger alt.

DET ER KUNST

Nej

Jeg synes det er mere interessant at spørge – HVAD KAN KUNST?

***

I mit speciale arbejdede jeg meget med noget, jeg endte med at kalde Psykedelisk Visualitet. Jeg skal (forsøge) ikke at kede jer med for meget af det nørderi som det indebar, men kernen af projektet var en tese om at KUNST er STOFFER

ART IS DRUGS

.. så at sige.

Og hvad mener jeg så med det?

Sanseapparatet kan beskrives som et filter. I sit normale stadie, vores hverdag, er sanseapparatet beskæftiget med at frasortere den information der ikke er nødvendig for vores konkrete overlevelse. Det arbejder på at give os et funktionelt blik på verden, som vi kan orientere os og tage beslutninger efter.

Jeg er ret fascineret af ideen om denne frasortering.

Hvad hvis man kunne få adgang til dette – Det unødvendige?

Stoffer kortslutter sanseapparatet.

Dermed fodres vi med indtryk der er filtreret og modtaget ”forkert”.

Lysen bliver ekstra skarpt og smukt, farver bliver ”mere end” - De bliver hyperfarver. Ting opnår næsten mytologisk vigtighed...

Man kan blive fuldstændigt opslugt af mønsteret i et par fløjlsbukser.

I dette stadie træder overlevelsens nødvendighed i baggrunden, og den berusede oplever noget andet.

Noget unyttigt.

Og noget der **i sig selv** er nok til at holde sanseapparatet fascineret, netop fordi det er **frigjort** fra nødvendigheden.

Stoffer er de substanser eller objekter der er i stand til at give os denne transfigurerende oplevelse. De **ting** der får os til at se verden med et forandrende blik.

Der er umiddelbart to grunde til at dette er interessant :

Den ene er at denne skønhed er noget der kommer strømmende fra verden i sig selv. Og altså derfor noget der **allerede er til stede** men som vi **normalt er blinde over for**

Stofferne skaber ikke en **ny** skønhed, men bringer den berusede i et stadie hvor de er **modtagelige** overfor verdens iboende skønhed.

Den anden grund er at det også ret meget er lige præcis det KUNSTEN gør.

Kunsten finder frem til det skønne i verden.

Kunsten fremhæver farven og giver den betydning.

Kunsten indlejrer tilværelsens mondæne med ophøjet betydning.

***

Når vi ser kunst som stoffer – Altså, som et ”noget” der kan have en effekt på os, så anbringer vi kunsten sammen med det unødvendige.

Det ophøjede unødvendige.

For er det ikke netop der hvor æstetikken kan findes?

Hvad vil det sige at noget er unødvendigt?

Det er **frit** fra nødvendighed

Hvad er nødvendighed?

Dét, der skal til, for at overleve.

Dét, der er bundet, af rammer

Dét, der **skal**

Det unødvendige er det der trænger sig på, ved siden af eller efter overlevelsen.

Kunsten er det rum hvor vores hjerner gerne vil være.

Kunsten er det der **bringer os tilbage til verden**, fordi den fjerner overlevelsens filter, og lader os betage af tingene på ny.

Ved at sætte kontrast til nyttetænkning - æstetik er netop kontrasternes spil - giver den os et pusterum.

Dét er vigtigt.

Kunst er vigtigt.

En af kunstens fremmeste egenskaber, for mig, er dens evne til at bringe os ind i dette stadie. Et stadie af tilfredshed. Det æstetiske stadie.

***

Så, dermed står vi tilbage med spørgsmålet

HVAD ER KUNST?

Kunst er åndelighed, kunst er liv, kunst er menneskehed. Menneskehed er kunst.

Kunst
er

Kunsten unsiger sig nytte logik – Man vil finde sig ude af stand til at få adgang til kunsten på andet end den mest overfladiske måde hvis man ikke giver den tid til at virke.

Og dermed – Giv kunsten tid. Giv det unødvendige tid.

Med det vil jeg tie stille for nu, og lade kunsten tale for sig selv.

Tak fordi I ville høre på mig i en stund.

Marts 2018
Rasmus Mark Holbroe
Cand. Mag.